

Budapestre vonatkozó újságcikkek

OSZTÁLYOZÁS

Tárgy

384.35

Hely

Szerző:

Cím:

„Ruganymézgától” — a mikaucukig

Nyolcvan éves a Ruggyantaárugyár

Forrás

Figyelő

(Hely)

(Idő)

1962. nov. 2.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

nély

1962

A múlt század végén, a magyar gépipar és a városépítés fejlődésének „gyermeke” volt a Kerepesi út menti „Ruganymézga-gyár”, amelyet 1882-ben Schottola Ernő kereskedő egyéni cégeként vettek először jegyzékbe. Az akkori fővárostól távol eső kis üzem (a lóvasút is csak a Debrecen Szállóig közlekedett) gyorsabban fejlődött, mint alapítója remélte. A kezdeti kátránypapír- és fedőlemezgártás mellé hamarosan „profilba került” a gépipari tömítőanyag és a műszaki gumiáru, amelynek gyártásához az ugyancsak fejlődő MÁV megrendelések adták az alapot. A Kerepesi úton gyártott „Tauril”, azbeszt-kaucuk tömítőlemez, a kerékpárpneumatik és a gumijátékáru, a századfordulóra már versenytársa lett a legjobb külföldi gumiaruknak, ezért — 1891-ben — a Wiener Bankverein közvetítésével az Österreichische—Amerikanische Gumifabrik A. G. megvásárolta az üzemet, amely 1900-ban már Magyar Ruggyantaárugyár Rt. néven 1 millió koronás alaptőkével, 350 lóerőnyi gépparkkal, és 300 munkással működött, s rövidesen megkezdte a világpiacon keresett Ebonit keménygumi gyártását. Ez az anyag a műanyagok ősenek tekinthető.) Alig tíz évvel később elhagyta az üzemet az első „Palma” gumisarok-szállítmány — amelynek világhírét az a sokáig őrzött gyártási „titok” alapozta meg, hogy az üzem egyes vegyszerei 20 százalékos közönséges kormot keverték az — ugyancsak közönséges — kaucuk alapanyagba. Az autóabroncsgyártás bevezetése

már nehezebb vegyészeti és fizikai feladat volt (1911). Ennek megoldását serkentette a 15 éves állami adókedvezmény, amelynek „gyümölcse” — a többi közt — az 1913. évi 16,5 százalékos részvényosztalék és üzembővítés is lett. Ez időben a terjedő város már csaknem elérte az üzemet. Az első világháború után a Magyar Ruggyantaárugyár a „Cordatic” márkájú autógumit, az akkori világviszonylatban legmodernebb gyártási technológiával — de embertelen körülmények között — állította elő. A légkamrás tömörabroncsú „Tauril elastic” autógumit folyékony lastexből készítették. A külföldi nyersanyagoktól való függés az egész világra kiterjedő Dunlop-konzernbe kapcsolódást „eredményezte” a 30-as évek elején. Ezt a közös nemzetközi kapitalista érdekeltséget a Ruggyantaárugyárban csak az államosítás szüntette meg. S az 1947. év termelési értékét (1 munkásra) 100-nak véve, tíz év múltán 4,5-szeresére és 15 év után csaknem 5,5-szeresére nőtt az üzem termelése. A jelentős eredményeket az üzem dolgozói, kitűnő mérnökei, újítói, kutatói nem könnyen érték el. A beruházások ugyanis nem tartottak lépést a termelés fejlődésével és a gyári rekonstrukció, amelynek befejezését 1954-re tervezték, csak napjainkban realizálódik a Munka Vörös Zászló Érdemrendjével kitüntetett 80 esztendő Magyar Ruggyantaárugyárban, amely ma már említésre méltó helyet foglal el a világ kaucukgyártásában.

(h. m.)